

هــلـزو لاـيـنـ شـيـعـكـان لـ دـورا نـكـي هـستـياردا !.. عوسمانـي حاجـي مارف

گروپـ ئـيـسـلامـيـ شـيـعـكـان لـ ساـيـ ١٩٧٩ وـكـ ئـكـتـريـ سـياسـي و
ئايدـيـلـژـيـ كـاريـگـري لـ ژـهـاـتـي ناوـاـسـتـدا سـريـان هـاـداوـ.
پـشـ چـوار دـيـ، بـدوـاي سـرـكـوتـنـي بـزوتـنـوـي ئـيـسـلامـي شـيـعـ بـ
اـبـري خومـيـنـي لـ ساـيـ ١٩٧٩ دا، گروپـ ئـيـسـلامـي شـيـعـكـان پـشـوـخت
وـكـ ئـكـتـريـ سـياسـي و ئايدـيـلـژـيـ كـاريـگـري لـ ئـرـان، دـسـاـتـي
كـمـاري ئـيـسـلامـيـان دامـزـراند، دواتر لـ پـرـسـيـكـدا لـ ژـهـاـتـي
ناوـاـسـتـدا سـريـان هـاـداو تـشـنـيـان كـرد، ئـيـتر بوونـي ئـوان تـنـيا
لـ كـايـي عـقـيدـي و تـائـيـفـي و دـاـكـكـيـكـردن قـتـيس نـمـايـوـ، بـكـو
گـاـوـ بـ پـژـيـهـكـي سـياسـي لـ بـزاندنـي سنورـكـانـدا، كـ ئـرـان وـكـ
دـوـوـتـكـي ناوـنـدي بـهـز پـاـيـشـتي دـكـات، كـمـاري ئـيـسـلامـي ئـرـان، كـ
پـرـنـسـيـي “هـنـاردـكـردنـي ئـيـسـلامـي و شـيـعـكـرا” وـكـ بـرـدي بـناغـي
ئايدـيـلـژـيـاي سـياسـي خـي گـرتـتـبـر، لـوـشـوـ نـخـشـي نفوزـي
گروپـكـان شـوـيـان گـرت و خـيـان نـاسـاند، لـ تـارـانـوـ تا بـغـدا درـژ
دـبـتـوـ و بـ دـيـمـشـق و بـيـروتـدا تـدـپـتـت، لـ چـوارچـوـي ئـوـي
لـ ئـدـبـيـاتي سـياسـيدا بـ “هـيـلالـي شـيـعـ” نـاسـراوـ.

گروپـ ئـيـسـلامـيـ شـيـعـكـان لـ پـكـهـاتـ و كـخـراو و ئـرـكـ
سـياسـيـكـانـيانـدا جـياوازن، لـ عـراق پارتـ شـيـعـكـانـي وـكـ پارتـي
دـعوـ و ئـنـجـومـنـي باـا و ئـوتـي سـدري و رـكـخـراوي بـدر بـبـي
پـشـتي سـيـسـتمـي سـياسـي لـ دوـاي ساـيـ ٢٠٠٣ پـكـدـهـنـن، لـ لوبـنان
حـزبـوـا نوـنـدـرايـتـي يـكـگـرتـوتـريـن مـدـلـي گروپـ ئـيـسـلامـي شـيـعـكـان
دـكـات، كـ عـقـيدـي ئـايـيـنـي و بـرگري و سـياسـتـ تـكـكـ دـكـن و دـبـنـ
دـوـوـتـكـ لـ ناو دـوـوـتـكـدا، لـ يـمـن، بـزوتـنـوـي ئـنـسـار الله
(حوسـيـكـان) بـ سود و رگـرتن لـ لاوازي دـوـوـتـي يـمـن و پارچـبـوني
هـزـ ناوـخـيـيـكـان، بـئـوـي بـبـتـ ديارتـرين باـي ئـرـان لـ نـيـمـچـ
دوورگـي عـرـبـبـدا، لـ بـرامـبـر بـحـرـيـن و كوـيـت و سـعودـيـدا،
لـ دوـاي داگـيرـكـاري ئـمـريـكا لـ ساـيـ ٢٠٠٣، هـزـ شـيـعـكـان بوونـ
كـاريـگـرـتـريـن هـز لـ پـسـيـ سـياسـيدا و خـيـان بـيـنـيـو لـ بـردـم
پـرـسـيارـكـي بـنـدـتـي سـبـارـت بـ ئـاينـدـي حوكـمـانـي لـ عـراقـدا،
عـراق هـرگـيز دـوـوـتـكـي سـرـبـخـي اـسـتـقـينـ نـبوـو، دوور لـ
دـسـتـوـردانـي دـرـكـي لـ كاروباري ناوـخـي وـاـتـكـيدا، بـكـو وـكـ

[illegible]

لښووی ئا بووری وټه باشوري عراق بـېـبـی پشتي ئابوري عراق و زیاتر له ۸۰٪ ی ددگي نوتی عراقی تـدای و خاو نی کـډـگ ستراتیژی کانی وک ومیل له بـسـر و مـجنون له میسان و ئـلـغـر ف و ناسری له زیقار، هـربـی لایـن شیعـکان زر جـختیان لـسـر کـنـتـرول کردنی چا نوت کاننی باشور کرد، توانیان پیشکی شـری داها تی نوت کـنـتـن بکن.

ناوچې پارانزگاګانی باشوری بډغا، بابل، کربلا، نجف، قادسیه،
 موسننا، واست، میسان، و بډسر لڅخه د ګریت، بډمش ئو و شریته
 د ګریتو ک ل بډغداي پایته ختو تا کډندای عر بی
 درژد بته و. ئم ناوچې ناو ندي سیاسي و ئابووری و ئایینی
 شیعه ګری ل عراقد د ګریتو، لوانه مزارګه ئاینیه ګورکان،
 دام زراو سړو ریکان ل بډغا و د رواز سړکیه نوتیه کان ل
 بډسر، ئمش وایکړدو بته یکه ل د و م ندرین ناوچې ګانی
 عراق، هروها نو نرایه تی ه نکی دیم ګرافې بډرچاو دکات، ک
 دانیشتوان کي ل ۲۰ ملیان کس ته د پښت، ک زړینه ی هان
 شیعه، ک مینه سونډ و م سیحی، ب تایبته ل بډغا. ئمش
 کاریګری ل سړ توانای حکومت ه ی ب دابینکردنی بودجه، جگ
 ل و ش، ک نته نکر دنی ب ندر ګانی د ریایې ب تایبه تی ل بډسر،
 د بته ناو ندر کی سړ کی ب هاورد و ه نارد کردن، ئمش ئ ګری
 کاریګری ل سړ بازار ګانی بډغا و پارانزگاګانی دیکه داناو و
 بوو د سته و ته کی ګور ب ه نر شیعه کان و ئران.

بہام ئم باءادیستی و فراوانبون، ئستا لہہر شنای گانی
خہرای دیم نی جیہ پلہ تیکی ناوچی عہرہ بیدا ووہوووی

تا قی کردن و یکه کی سخت بخت و، وک گانکار ل هاوپ یمانیه ناوچ یی کان، ک مبوون وای ناو ندگ رای مملانی ئمریکا و ئران، گانی ئول و یه تانی د و تانی ک نداو، شری ئسرائیل و ئران، قیرانی ئابوری، ه موویان ه کارن ب سنوردارکردنی نه خشی کار یگ ری شیعه ل ژه ساتی ناو استدا، جگ ل و ش، گانکار یه کانی ناو و تانی ع ر بی، دوا ی زیاتر ل دوو دیه ئ زمونی ی نه رنی ئیسلامی ل حوکم انیدا سلماند، ه روها سنورداربونی ئاستی واقعی ب توانایی ئاید ل لژی کانی ب ب و بردنی د و و ت د رخست، ک سلماندیان ب ر ژ و ندیه ئابوری کانیان ل پش ه ر درو شم و بانگ واز کی ئایدیه ل لژی ئاینیه و یه.

ه روها ئ و گروپ ئیسلامیانیه دوا اپ یه یه کانی به هاری ع ر بی هاتنه سار د س سات، یان به شاریان ل حکوم تدا کرد، و هیچ په یو ندیه کیان به ئیسلامی شیعه و نه بوو، م د ل لکی دیکه ی شکسته نانیان ل پ لژی ئایدیه ل لژی ئاینیه یان ل حوکم انیدا خست و و.

ل میسر، د ساتی ئیخوان ئ لموسلمین ت نهها سا یه کی خایاند (۲۰۱۲ - ۲۰۱۳) پ ش و وای ل کود تایی کی س ر بازیدا به و خ نر ن، ل ه مانکا تدا پ ل ژ ک یان ل گ ل به چونیان به په که نانی د و و ت و واقعی تی خواستی خ ل کدا به ریه کک و تن، ل تونسیشدا بزووتنه وای ه ستانه و (النهضة) و و ب و ووی ت ح ددای هاوش و بو و و، چونکه ناچار بوو ل ز ر ک ل و یسته ئایدیه ل لژی کانی پاش کش بکات به خ پاراستن ل ناسه قامگیری سیاسی.

شکستی م د لای ع راق ک هاوپ یمانی ه ن ز شیعه کان، ل سا ی ۲۰۰۳ و تائستاسه رکردایه تی ع راق د ک ن، د خی س ختی ئیسلامی سیاسی شیعه به و و نترین ش و خی ئاشکرا د کات. دوا ی زیاتر ل دوو دیه ل د س سات، حکوم ت یه ل دوا یه ک کان شکستیان ه نا ل بنیاتنانه د و و ت ک کان توانای به و بردنی ک م ل گ و ئارامی سیاسی و به نگاربونه وای گ نه وای و په شک شکردنی خزم تگوزاری و گ یشتن به داد په رو ری ک م لایه تی ه ب ت، به جیا ل و ش سیستم ک ج ختی ل سار ک خستنه کی تائیفی کرد و به داب شکردنی د س سات، ک ه ن ز شیعه و کورد و سوننه کان غ نیم ت سیاسی و ئابوری کانیان داب شکرد، ل کات کدا متمنانیه ها و ساتی ع راقی به ت و اوی ل به رامبه د س ساتداراندا، به و لایه نان ش و ک پاپشتی " به ه زکردنی شیعه " یان د کرد، ز ر داب زی، دوو بار بوون وای اپ یه یه ج ماو ریه کان ل به غذا و به سر و شار کانی باشور، ک ز رینه ی شیعه بون، ل ج و ه ردا نا زایه تی و اپ یه یه ک بوو ل دژی ئم

سیستم میلیشیا تائیفی و نه توه پورستی.

له لوبنان حزبول له هرحې ندد خې وک هزکې بږگری له دژي ئیسرائیل نیشاندا، بېام خې ئاشکراکرد که توه گلاو له ململان ناوځي و دږکېکاندا، له چوارچېوې ژینگې لوبناندا خې قېتیس کردبو، دخالتي له سوريا و عراق و يېمن هېوو، بارگراني له سر دا ماني ئابووری و دابېشوونی تائیفی بږجېستې کردبوو، بو بېشک له و دسېماتي کې ئېستا جېماوړی لوبنان دژاي تي دېکات، چېکېکاني بونې بارگراني کې سیاسي و ئابووری له سر دېوېت و کېمېگا.

لهکاتېکدا حزبول له وېوېوې قېیراني ناسنامې ناوځي دېبېتېو له نهوان “بږگری و دسېماتي” دا، بېتايېتي دواي ئېوې بېشکې زېري کاریگېرېکاني له دسېت ددات، کې بې شېمېکې خوېناوې له گې ئیسرائیل بې تیررکردنی سرکردې باکان و فرماندې باکاني مېدان کېتايېهات. له ژرر ئېشنایي ئېم هېکاراندا پرسیارکې بندېتي دېتېشېو، ئایا ئېم شاهیدی کېتايېهاتنی گروپ ئیسلامی شیعېکانین؟

پوهېرېکان ئېوې پېشان ددېن ئېران سرېوېای گوشارېکان و گېمارېکان و دابېزینی ئاستی هاوسېنگې له ناوچېکېدا، هېشتا خوېنی ئامرازی کاریگېرې له نفوز و چېک، تا ئابووری نافېرمې. بېام ئېوې بنکې جېماوېرې ئایدلېژيې کې سرردېمانک پاپېشتی شیعې ئېران و لایېن شیعېکانیان دېکرد، بېهې گېندېوې و هېژاری و تېکشکان و کورتهېنان و پوچېبونېوې دروشمېکانیان له بېرامبېر جېنگدا، دسېتي بې ورحېرخان کرد، کې چېتر ئېوې لایېنان وکې بېرجېستې ناوېزايېتي و بېرگریکار و دسېز بې ئاینېکېیان نابین، بېکو وکې بېشک له سیستم کې شکستخواردو دېبیندېو و له بېرامبېریاندا اددېوېستن.

هېبېتې ئېوې لایېن ئیسلامی و تائیفیان و کېماری ئیسلامی ئېران دواي دوو دېي له اگېیاندنی خېیا تي ئایدلېژي بې بندېمې بېرژوېندی سیاسیان، دواي ئېوې دروشمې ئاینیېکانیان، له پانتايېکې بېرفراوندا ئېواجی نېما، گېرکېتايي بې دسېماتي تشیان نېيېت، ناچار دېبن بگېنېوې بې شېوازکې تر له پېکھېناني دېوېت، گېر بېیان گونجاوېت له ژرر ناوې “مېدېنېتېشدا”! نمايشک دېکېن.

پېموایې بېوې ئېم پېرېسېيې گېر هاتنې مېیدانی کرېکاران و جېماوړی ناازی وکې هزکې کاریگېرو بېتوانا و یېکگرتو له مېیداندا نېبېت، ئیسلامی سیاسی شیعې له گېپانېکېدا له ئاستېکدا خې اددېگرت و دېمېنېتېو، هېوېددات بېوې خې له جېهانېکې عرېبې گېاودا پېناسې بکاتېو، هېبېتې ململان و سیاسېتي

ئەمريکاش لى ناوچەكەدا كەتاييەھانان نىيەت بىلەن ئىسلامىيەت شىعەرى.
لى دوا شىكەردەنەكەدا لىئىكەتە ھەربىي دۆلەت و دىسەسەتات و ئابەرى و
ھەزەكەيەت، كەتەك ئايدەلەتەكەي بىلەن شەكەت و بىنەستەكەت، بىلەن
ئەلەي دانەكەمە ناچارەكە ۋاقەيەكەكە لى خەيدەكە پىيادەكەت، چەنەكە
گەربەكە ھەمان بىنەمەي ئايدەلەتەكەي و دروشمەكە سىياسەكەكەنى پەداكەرى
بەكەت، نەتەوانەكە رەبەريەكەكەي يەكەسەكەكەتەكەي بىپەرىنەكەت.